

Kotoutumisohjelma 2026- 2029

Sisällysluettelo

1. Esisanat	2
2. Kotoutumisen edistäminen	3
2.1. Kotoutumista ohjaava lainsäädäntö	3
2.2. Kotoutumista ohjaavat strategiat	4
3. Katsaus Liedon kaupungin maahanmuutto- ja pakolaistilanteeseen	5
4. Liedon kaupungin kotoutumista edistävät palvelut.....	8
4.1. Alkuvaiheen palvelut maahanmuuttajille	8
4.2. Sivistys- ja varhaiskasvatuspalvelut	12
4.3. Kulttuuri-, liikunta-, nuoriso- ja vapaa-aikapalvelut.....	15
4.4. Sosiaali- ja terveyspalvelut	17
4.5. Asuminen ja tekniset palvelut	17
4.6. Kolmannen sektorin palvelut.....	17
4.7. Muut palvelut	19

1. Esisanat

Liedon kaupungin kotoutumishjelma 2026-2029 pohjautuu kuntien velvollisuuteen järjestää kotoutumisen alkuvaiheen palvelukokonaisuus. Liedon kaupungin kotoutumishjelmassa on tarkasteltu palvelukokonaisuuden lisäksi kunnan lakeihin perustuvia tehtäviä kotoutumisen edistämässä ja kotoutumiseen liittyviä korvauksia.

Laissa kotoutumisen edistämisestä (myöhemmin *kotoutumislaki*) säädetään kotoutumishjelman vähimmäissisällöistä. Ne esitellään luvussa 4 yhdessä muiden kunnan palveluiden kanssa. Kotoutumishjelman palveluiden tavoitteena on edistää maahanmuuttajan kotoutumista, työllisyyttä tai yrittäjyyttä, osaamista ja työelämävalmiuksia.

Kotoutumishjelmassa otamme huomioon ja teemme näkyväksi kotoutumista edistävän palvelutarjonnan sekä muun toiminnan. Ohjelmassa esitellään kunnan keskeiset yhteistyökumppanit sekä lakisääteisten palveluiden järjestämistavat. KEHA-keskuksen¹ verkkopalvelun Kotoutuminen.fi mukaan kunta vastaa siitä, että kotoutumishjelmaan sisältyvät ja muut kunnan järjestämisvastuulla olevat kotoutumista edistävät palvelut järjestetään sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisina kuin kunnassa on tarvetta.

¹ KEHA-keskus on valtion virasto, jonka palveluja ovat muun muassa työllisyyden ja kotoutumisen edistämisen tukeminen sekä uusien digitaalisten palvelujen kehittäminen. [KEHA-keskus - KEHA-keskus](#)

2. Kotoutumisen edistäminen

2.1. Kotoutumista ohjaava lainsäädäntö

Uudistettu kotoutumislaki (681/2023) tuli voimaan 1.1.2025 yhtä aikaa TE-palvelujen uudistuksen kanssa. Laki kotoutumisen edistämisestä uudistettiin niin, että se ottaa huomioon eduskunnan edellytykset kotoutumisen edistämisestä ja muuttuneen toimintaympäristön. Uusi laki korvasi voimassa olleen samannimisen lain.

Kokonaisvastuu kotoutumisen edistämisestä on kunnilla. Kotoutumista edistävät kunnan peruspalvelut sekä erityiset kotoutumispalvelut, jotka sisältyvät kunnan kotoutumishjelmaan.

Kunnan tehtävänä kotoutumisen edistämisessä on

- huolehtia kunnan peruspalveluiden (mm. varhaiskasvatus, koulutus, nuoriso-, vapaa-aika-, liikunta- ja kulttuuripalvelut) soveltuvuudesta maahanmuuttajille
- maahanmuuttajien ja kotoutuja-asiakkaiden matalan kynnyksen ohjaus ja neuvonta
- kunnan kotoutumishjelmaan sisältyvien alkuvaiheen palveluiden järjestäminen
- järjestää muita kunnan kotoutumishjelmaan sisältyviä palveluita ja kehittää omia palveluita osaksi sitä
- huolehtia henkilöstön osaamisen kehittämisestä kotoutumisen edistämisessä
- huolehtia palveluiden yhteensovittamisesta yhteistyössä hyvinvointialueen, muiden paikallisten viranomaisten ja palveluntuottajien kanssa
- huolehtia kotoutumisen valtakunnalliseen asiakastietojärjestelmän (Koto-AJ) käyttöönotosta ja siihen liittyvistä tehtävistä viimeistään 1.1.2027 alkaen

Kunta sopii pakolaisten vastaanotosta ELY-keskuksen (1.1.2026 alkaen [Lounais-Suomen elinvoimakeskus](#)) kanssa ja vastaa vastaanoton koordinoinnista ja palveluiden yhteensovittamisesta hyvinvointialueen kanssa. Kunta varautuu vastaanottokeskuksen tukitoimin tai itsenäisesti kuntaan muuttavien oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden tai tilapäistä suojelua saavien vastaanottoon ja palveluiden järjestämiseen.

Kunnan tehtävänä pakolaisten vastaanotossa on

- koordinoida kuntapaikalle ohjattavien vastaanottoa
- tehdä sopimus pakolaisten vastaanotosta ELY-keskuksen kanssa ja kuulla hyvinvointialuetta
- tehdä päätös kuntapaikalle ohjattavan henkilön vastaanotosta, eli vastata kuntasijoitusesitykseen ja kuulla tarvittaessa hyvinvointialuetta
- varautua kuntapaikalle ohjattavan henkilön vastaanottoon (esim. asunnon varaaminen, sopimukset) tarvittaessa yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa
- kuntapaikalle ohjattavan henkilön vastaanotto kuntaan (esim. asumiseen liittyvä opastus ja kuntaan tutustuttaminen) tarvittaessa yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa
- ohjata kuntapaikalle ohjattavan henkilö tarpeen mukaan muihin palveluihin
- kotoutumisen palvelutarpeen ja osaamisen arviointi kuntapaikalle ohjattavalle henkilölle, ellei hän ole työnhakijana

Kunnalla on vastuu kotoutumisen edistämisen ja hyvien väestösuhteiden suunnittelusta ja kehittämisestä paikallistasolla. Kunta kehittää kotoutumisen edistämistä monialaisena yhteistyönä.

Kunnan tehtävänä suunnittelussa ja kehittämisessä on

- ottaa suunnittelussa huomioon kotoutumisen edistämisen valtakunnalliset tavoitteet ja työllisyyden edistämisen valtakunnalliset tavoitteet kotoutuja-asiakkaiden osalta
- huolehtia palveluiden suunnittelun ja kehittämisen yhteensovittamisesta yhteistyössä hyvinvointialueen, muiden viranomaisten ja palveluntuottajien kanssa.

Lähde: [Toimijat ja tehtävät | Kotoutuminen](#)

2.2. Kotoutumista ohjaavat strategiat

Varsinais-Suomen maahanmuuttostrategia 2020-luvulle julkaistiin 13.2.2020. Strategian käytännön toteuttamisesta vastasi Siirtolaisuusinstituutti tehden yhteistyötä monien eri tahojen kanssa. Maahanmuuttostrategia luo suuntaviivat maakunnan tilanteelle alueella asuvia ulkomaalaisia koskien sekä tarjoaa toimenpideratkaisuja kotoutumiseen liittyviin asioihin.

Varsinais-Suomen maahanmuuttostrategian kolme päätavoitetta ovat:

1. Osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen
2. Vetovoiman ja pitovoiman lisääminen
3. Hyvien väestösuhteiden edistäminen

Liedon kaupungin strategiassa 2026 kotoutumis- ja maahanmuuttoasioihin ei suoraan viitata Ukrainan konfliktin globaaleja heijastusvaikutuksia lukuun ottamatta, mutta strategian painopistealue lietolainen on aktiivinen ja onnellinen sopii yhteen kotoutumisen edistämisen kanssa. Kun kunnan tarjoamat palvelut osallistavat ja vahvistavat maahanmuuttajien kotoutumista on prosessin lopputulemana aktiivinen ja onnellinen lietolainen. Lisäksi tavoitteena on asukas- ja työpaikkamäärän kasvun edistäminen.

Kotoutuminen ja erityisesti sen työllisyyttä edistävät toimet tulee kunnassa nähdä tärkeänä panostuksena työvoiman saatavuuteen ja sitä kautta esimerkiksi yritysmönteisyyteen (työvoiman saatavuus) ja taloudelliseen vahvistumiseen (veropohja).

3. Katsaus Liedon kaupungin maahanmuutto- ja pakolaistilanteeseen

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa on solmittu sopimus pakolaisten hallitusta vastaanottamisesta kuntaan vuonna 2009. Sopimuksessa kunta on sitoutunut ottamaan vastaan 5–10 pakolaista vuodessa. Vuonna 2025 kuntaan saapui viisi kiintiöpakolaista ja neljä henkilöä perheen yhdistämisen perusteella.

Yllä mainittujen lisäksi vuosina 2023-2024 saapuneista kiintiöpakolaisista Liedossa asuu 8 henkilöä. Lisäksi alaikäisinä saapuneita turvapaikan saaneita henkilöitä asuu 3 ja perheen yhdistämisen kautta saapuneita henkilöitä asuu 5.

Vuodelle 2026 Lieto on sitoutunut ottamaan vastaan 5-10 kiintiöpakolaista mutta tällä hetkellä (marraskuu 2025) hallitusohjelman perusteella lisättäisiin kuntasijoituksia ruotsin- ja kaksikielisiin kuntiin. Varsinais-Suomen tavoite olisi 35 (laskennallisesti Kemiönsaari, Parainen ja Turku noin 12). Tällä saattaa seurauksena olla, että vuosina 2026-2027 kiintiöpakolaisia sijoitettaisiin vain ruotsin- ja kaksikielisiin kuntiin.

Korvaukset:

Maaliskuusta 2023 alkaen kunnat saavat korvauksen tilapäisen suojelun oleskeluvan omaavista ukrainalaisista (joilla on Suomessa kotikunta), mikäli kunnilla on sopimus ELY-keskuksen kanssa. Migrin eli Maahanmuuttoviraston kanssa tehdyt sopimukset ovat voimassa niiden ukrainalaisten osalta, joilla ei ole kotikuntaa.

Lisäksi KEHA-keskus maksaa kunnalle korvausta kuntaan sijoitetuista pakolaisista kotoutumislain ja ELY-keskuksen kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Marraskuussa 2025 korvauksia Liedossa saadaan 60 henkilöstä ja yhteensä kuukaudessa saatava summa on **18 345,48** euroa. Henkilöistä 28:lla korvaukset päättyvät vuoden 2026 aikana, 22 henkilöllä vuoden 2027 aikana ja lopuilla kymmenellä vuonna 2028.

Korvauksia maksetaan Liedossa henkilöistä, joilla on jokin näistä statuksista: tilapäisen suojelun oleskelulupa, kiintiöpakolainen, KV. suojelua saanut (turvapaikan saanut henkilö) ja KV. suojelua saaneen omainen (turvapaikan saaneen henkilön omainen).

Yllä mainittuja korvauksia kutsutaan **laskennallisiksi korvauksiksi** ja niitä maksetaan kunnille vuonna 2026:

- alle 7-vuotiaasta henkilöstä 2741 euroa vuodessa

- 7 vuotta täyttäneestä henkilöstä 2052 euroa vuodessa
- 18 vuotta täyttäneestä henkilöstä maksetaan edellä mainitun laskennallisen korvauksen lisäksi 7 741 euroa, joka maksetaan ensimmäiseltä täysi-ikäisenä maksettavalta vuodelta.

Laskennallista korvausta maksetaan yleensä kaksi vuotta. Pakolaiskiintiössä Suomeen otetuista henkilöistä laskennallista korvausta maksetaan kuitenkin kolmen vuoden ajalta. Kolmen vuoden korvausaika koskee myös kiintiöpakolaisen perheen yhdistämisen kautta Suomeen saapunutta perheenjäsentä.

(lähde: [Laskennallinen korvaus on tarkoitettu pakolaisten vastaanoton tueksi | Kotoutuminen](#))

- Laskennallisten korvausten määrää on vaikea ennustaa, koska se riippuu henkilön kotikunnasta. Jos henkilö muuttaa toiseen kuntaan, korvaukset muuttavat hänen mukanaan.

Lisäksi kunnalle korvataan takautuvasti **toteutuneiden kustannusten mukaan korvattavat kustannukset** eli esimerkiksi vastaanottoon varautumisen kustannukset (= kustannukset, jotka syntyvät ennen kiintiöpakolaisten saapumista Suomeen). Eli kiintiöpakolaisten vastaanottoon varautumisen kustannuksia korvataan esimerkiksi:

- vuokra, sähkö, huonekaluja
- välttämättömät ruokatarvikkeet

Ukrainalaisten tilanne Liedossa:

Suurin osa Ukrainan sotaa paenneista oleskelee Suomessa tilapäisen suojelun oleskeluluvalla, joiden kesto on jatkettu maaliskuuhun 2027 asti. Tällä hetkellä tiedossa on, että maaliskuun 2027 jälkeen näitä lupia ei jatketa ja jos luvan haltija haluaa jäädä Suomeen niin hänen tulee hakea oleskelulupaa esimerkiksi opiskelun, työn tai perheen yhdistämisen perusteella.

Lokakuun alussa 2025 oli noin 37 tilapäisen suojelun oleskeluluvalla olevaa ukrainalaista, joilla oli kotikuntana Lieto.² Turun vastaanottokeskuksen asiakkaista kuntalaisiksi siirtyneistä tulee ilmoitus kunnan viranomaisille Maahanmuuttoviraston UMA-järjestelmän kautta palveluntarpeenarviota varten. Tällaisia ilmoituksia tulee Lietoon alle kymmenen vuodessa. Yhteensä Turun työllisyysalueella oli noin 5.311 kotikunnan saanutta tilapäisen oleskeluluvan haltijaa. Lietoon tulee vuosittain myös yksittäisiä yksityismajoituksessa olevia Turun vastaanottokeskuksen asiakkaita.

² Esimerkiksi Raisiossa vastaava luku oli 560 ja Turussa 1907. Vain Taivassalossa ja Oripäässä on Varsinais-Suomen alueella Lietoa vähemmän kotikunnan saaneita tilapäisen suojelun oleskeluluvalla olijoita.

Tilastoja Liedosta:

Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

		2021	2022	2023	2024
Lieto	yhteensä	37,8	41,3	45,4	47

© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2025

Ulkomaalaistaustaiset / 1 000 asukasta

		2021	2022	2023	2024
Lieto	yhteensä	38,6	42,2	46,3	48,3

© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2025

4. Liedon kaupungin kotoutumista edistävät palvelut

4.1. Alkuvaiheen palvelut maahanmuuttajille

Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi

Liedon kaupungissa kotoutuminen ja maahanmuutto kuuluvat työllisyyspalveluiden kokonaisuuteen. Työllisyyspalveluiden asiantuntija vastaa kotoutumisen palveluista sekä maahanmuuttajille tarjottavasta lakisääteisestä neuvonnasta ja ohjauksesta.

Työllisyyspalveluiden asiakkuuteen tulevan henkilön osaaminen ja kotoutumisen tarve sekä mahdollinen monialaisten palveluiden tarve arvioidaan mahdollisuuksien mukaan heti ensimmäisellä tapaamisella.

Työllisyyspalvelut siirtyivät kunnille 1.1.2025 ja Liedon työllisyyspalvelut ovat osa Turun työllisyysaluetta, joka tarjoaa työvoimaviranomaiselle kuuluvia lakisääteisiä palveluja. Liedon työllisyyspalveluihin kuuluu niin työnhakijapalvelut, yrityspalvelut kuin monialaiset palvelut sekä maahanmuuttajien palvelut.

Lisäksi työllisyyspalveluissa:

- Työttömille työnhakijoille tarjotaan työkokeilua, palkkatukityötä ja oppisopimusta kunnan eri hallintokunnissa sekä kolmannella tai yksityisellä sektorilla. Lisäksi mahdollisuutena on valmennussopimus kaupungin toimipisteissä.
- Rekrytointipalvelut järjestävät työntekijöiden ja työnantajien välisiä tapahtumia ja vierailuja sekä edistävät suoraa työllistymistä.
- Yhteistyönä hyvinvointialueen kanssa kuntouttava työtoiminta.

Työllisyysasiantuntija, jonka vastuualueella on kotoutuminen ja maahanmuutto, vastaa keskitetysti Liedon kaupungissa maahanmuuttoon ja kotoutumiseen liittyvien lainsäädännöllisten palveluiden toteutuksesta sekä paikallisesta yhteistyöstä. Työllisyysasiantuntija hoitaa sekä työnhakija-asiakkaiden että työvoiman ulkopuolella olevien asiakkaiden osaamisen ja palvelutarpeen arvioinnin.

Jos tarve monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviolle ilmenee, vastuuvirkailija kutsuu koolle hyvinvointialueen edustajan sekä muut asiakkaan tilanteen kannalta olennaiset tahot. Erityisesti yhteistyötä tehdään Varsinais-Suomen hyvinvointialueen (Varha) maahanmuuttopalveluiden kanssa, josta on nimetty sosiaalityöntekijä Liedon alueella. Tämä yhteistyö kohdistuu erityisesti pakolaistaustaisiin kotoutuja-asiakkaisiin. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään palvelutarpeen arviossa myös Varhan muiden asiantuntijoiden, terveyspalveluiden sekä koulutuspalveluiden kanssa.

Työllisyyspalveluiden henkilöasiakaspalvelua tekevät asiantuntijat tekevät tarvittaessa keskenään yhteistyötä riippuen asiakkaiden palvelutarpeista ja elämäntilanteista sekä suunnittelevat tarvittavia palvelupolkuja.

Palvelutarpeen arvioinnin pohjalta laadittava kotoutumissuunnitelma

Työllisyyspalveluissa kotoutumissuunnitelma laaditaan työnhakijana oleville asiakkaille ja työvoiman ulkopuolella oleville asiakkaille yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Kotoutumissuunnitelman laadinnasta vastaa työllisyysasiantuntija, jonka vastuulla on kotoutuminen ja maahanmuutto. Kotoutumissuunnitelmat tallennetaan työnhakijoilla Asiantuntijan Työmarkkinatorille (A-TMT) ja työvoiman ulkopuolisilla Kotoutumisen asiakastietojärjestelmään (Koto-aj), joka on Liedon kaupungilla ollut käytössä alkuvuodesta 2025 lähtien.

Kotoutumissuunnitelmassa käydään läpi asiakkaan tausta, sovitaan kielelliseen alkukartoitukseen osallistumisesta, kielikurssilla aloittamisesta, yhteiskuntaorientaatiosta, itsenäisestä opiskelusta ja tarvittaessa esimerkiksi työkokeiluun hakeutumisesta tai muusta työllistymistä edistävästä toimenpiteestä. Työvoiman ulkopuolisilla kotoutujilla sovitaan lisäksi, onko kotoutumissuunnitelma kokoaikainen vai osa-aikainen.

Monialaisen kotoutumissuunnitelman laatimisesta vastaa työvoimaviranomainen ja hyvinvointialue yhteistyössä. Hyvinvointialueen edustajat tekevät säännöllistä yhteistyötä työllisyyspalveluiden kanssa.

Maahanmuutosta vastaava työllisyysasiantuntija tekee tarvittaessa yhteistyötä muiden tahojen kanssa (työllisyys-, koulutus-, sosiaali- ja terveystyö tai 3. sektori) erityisesti pakolaistaustaisten tai haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden kohdalla.

Monikielinen yhteiskuntaorientaatio

Turun työllisyysalue toteuttaa yhteistyössä yhteisiä hankintoja monikielisen yhteiskuntaorientaation osalta. Monikielinen yhteiskuntaorientaatio on kurssi, jossa maahanmuuttanut saa tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta omalla äidinkielellään tai muulla hyvin osaamallaan kielellä. Ensimmäisistä suurimmista kieliryhmistä järjestetään lähiopetusryhmät Turun alueella. Hankinta on kilpailutettu ajalle 1.10.2025 – 30.9.2028. Palveluntuottajaa edellytetään tuottamaan hankinnan kohteena olevaa koulutusta verkkokoulutuksena tarjoamansa osakokonaisuuden kunnille. Palveluntuottajan tulee lisäksi sitoutua toteuttamaan hybridi- ja läsnäolokoulutusta lähi-palvelukunnissa. Yhteiskuntaorientaatio on tarkoitus järjestää alkuvaiheen palveluissa tai palvelutarpeen mukaisesti.

Ryhmiä järjestetään alueellisesti yhteistyössä, jotta saadaan riittävän suuret ryhmäkoot muodostettua tai Liedon kaupunki voi järjestää niitä myös itse riippuen saman kielisten määrästä. Työllisyysalueen vastuukunta Turku tulee tuottamaan monikielistä yhteiskuntaorientaatiota yleisimpien vieraskielten osalta. Hankinnassa

palvelua on pyydetty tarjoamaan vähintään englannin, arabian, somalin ja ukrainan kielellä. Tulkkausta ei tule juurikaan käyttää vaan koulutuksen tulee tapahtua asiakkaan omalla kielellä tai kielellä, jota asiakas muuten osaa ja ymmärtää. Harvinaisten kieliryhmien osalta sovitaan erikseen tulkin käytöstä. Liedon kaupungin kymmenen suurinta vieraskielisten ryhmää on Tilastokeskuksen 2024 vuoden lopun tilastoinnin mukaan suurimmasta pienimpään: kurdi, venäjä, viro, albania, arabia, vietnam, englantia, ukraina, thai ja farsi, persia. Tähän ei ole tullut muutosta vuodesta 2023 joskaan tilastoinnissa ei näy kaikkia faktuaalisesti Liedossa käytettyjä kieliä.

Turun työllisyysalue vastaa työnhakijoiden yhteiskuntaorientaatiosta ja kaupunki työvoiman ulkopuolisista kotoutuja-asiakkaista. Hankintaan osallistuvien kuntien vastuulla olevalle, työvoiman ulkopuoliselle kohderyhmälle (kotoutumisaikaiset henkilöt, joille laaditaan kotoutumissuunnitelma) voidaan tarvittaessa hyödyntää vähäisissä määrin muita kuin Turun työllisyysalueen hankinnassa solmittavia sopimuksia. Yhteiskuntaorientaatiota voidaan hankkia keskitetyistä palveluista aiheuttamisperusteisesti. Lieto voi tarpeen mukaan järjestää yhteiskuntaorientaation myös itse. Työssäkäyville ja opiskelijoille Lieto voi itse hankkia tai toteuttaa yhteiskuntaorientaation.

Lisätietoa: [Monikielisessä yhteiskuntaorientaatiossa maahanmuuttanut saa tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta omalla kielellä | Kotoutuminen](#)

Kotoutumiskoulutus ja siihen sisältyvä kielitaidon päättötestaus

Turun työllisyysalueen kotoutumiskoulutukset on kilpailutettu ELY-keskuksen toimesta ja työllisyysalue tulee käyttämään jäljellä olevia optioita vuonna 2025. Työllisyyspalveluiden asiantuntijat ohjaavat asiakkaat kielelliseen alkukartoitukseen, jonka jälkeen koulutuksista vastaavat keskitettyjen palveluiden työntekijät. Jokaisella työvoimapolitiittisella koulutuksella on oma vastuuvirkailija työllisyysalueen keskitetyissä palveluissa, joka tekee koulutusvalinnat ja vastaa koulutukseen liittyvistä järjestelyistä. Asiakkaalle tulee kirjeitse kutsu kotoutumiskoulutukseen ja kouluttaja on yhteydessä opiskelijoihin puhelimitse. Kotoutumiskoulutusta voidaan järjestää myös omaehtoisena opiskeluna (=opiskeluita tuetaan kotoutumislain mukaisesti työttömyysetuudella eikä koulutus ole työvoimakoulutusta), mikä tarjoaa erilaisia vaihtoehtoja opiskelulle ja vastaa maahanmuuttaneiden koulutustarpeisiin erilaisissa elämäntilanteissa.

Työvoiman ulkopuolella oleville kaupunki ostaa suomen kielen koulutusta ja tällä hetkellä tarjolla on verkossa toteutettava suomen kielen opetus, jonka tuottaa Arffman Finland Oy. Tarvittaessa Liedon kaupunki hankkii työvoiman ulkopuolisille kielitaidon päättötestausta osana tätä koulutusta. Kielellisen alkukartoituksen työvoiman ulkopuolisille henkilöille Liedossa tällä hetkellä tuottaa hankintapalveluna Novida.

Turun työllisyysalueen keskitetysti hankitussa kotoutumiskoulutuksessa päättötestaus tullaan toteuttamaan koulutuksen päätteeksi.

Työvoimakoulutuksina järjestettävistä kotoutumiskoulutuksista vastaa tällä hetkellä Turun TAITO-koulutus, Galimatias Concept Oy, Spring House Oy ja Arffman Finland Oy.

Turun työllisyysalueen kesken tehdään jatkuvasti yhteistyötä eri asiakasryhmien osalta. Kotoutumiseen ja maahanmuuttoon liittyen on oma työryhmänsä, jossa Liedon kaupunki on edustettuna.

Muu suomen ja ruotsin kielen osaamista, luku- ja kirjoitustaitoa, yhteiskunta- ja työelämävalmiuksia sekä työllistymistä ja yrittäjyyttä edistävä koulutus ja palvelut

Luku- ja kirjoitustaidon koulutukseen on mahdollista osallistua omaehtoisina opintoina Turussa. Lisäksi Turussa – Turun ammatti-instituutissa sekä Linnasmäen opistossa – on mahdollista suorittaa aikuisten perusopetusta. Näissä kahdessa oppilaitoksessa on myös runsaasti muita ammatillista osaamista ja suomen kielen opiskelua yhdistäviä opintoja, joihin lietolaisia kotoutujia ohjataan. Työllisyyspalveluiden kotoutumisen ja maahanmuuton vastaava asiantuntija ohjaa tarvittaessa asiakkaita koulutukseen.

Liedon Työpaja Kisällissä on mahdollista suorittaa YTO-opintoja (=yhteiset tutkinnon osat ovat opintoja, jotka sisältyvät kaikkiin ammatillisiin perustutkintoihin) yhteistyössä Novidan ammattioppilaitoksen kanssa. Työpaja Kisällissä voi harjoitella käytännössä suomen kieltä sekä osallisuutta yhteiskuntaan esimerkiksi työkokeilun tai valmennussopimuksen kautta. Näitä harjoitteluja tarjoavat esimerkiksi työpajan omat toiminnot, kaupungin muut yksiköt sekä muut yhteistyökumppanit kuten alueen yritykset. Lisäksi monet tahot toteuttavat kotoutumista tukevia palveluita osana omia palveluitaan tai verkostona kuten esimerkiksi SPR, Liedon kansalaisopisto, Liedon Innovaatiokampus Oy, elinkeinopalvelut ja etsivä nuorisotyö. Paikan päällä Liedossa suomen kielen opetusta toteuttavat SPR:n Liedon osasto sekä Lieto-opisto. SPR pitää ilmaisia matalan kynnyksen suomen kielen tunteja joka keskiviikko ja perjantai, ja Lieto-opisto järjestää suomen kielen alkeiskurssin keskimäärin kerran vuodessa.

Työllisyyspalvelut ohjaa asiakkaita hyvin aktiivisesti myös muihin soveltuviin palveluihin Turun alueella. Esimerkiksi DaisyLadies ry järjestää matalan kynnyksen suomen kielen opetusta naisille Turussa. Heillä on myös oma ryhmä luku- ja kirjoitustaidottomille naisille. Lisäksi suomen kielen opintoihin ohjaamista tehdään yhteistyössä International House Turun kanssa.

Liedon kaupungin eri verkostoissa (mm. Työllisyyspalveluiden ohjausryhmä ja Liedon Innovaatiokampus) tuodaan esille mahdollisia henkilö- ja työnantaja-asiakastarpeita, joiden perusteella tehdään tarvittavaa

yhteistyötä palveluiden järjestämiseksi. Arviointia ja seuranta tuloksista eri asiakasryhmien osalta tehdään säännöllisesti.

Kotoutumishjelman aikainen ohjaus ja neuvonta

Liedon kaupungin työllisyysasiantuntija, jonka vastuualueena on kotoutuminen ja maahanmuutto tarjoaa ohjausta ja neuvontaa lietolaisille kotoutuja-asiakkaille. Lisäksi Liedon kaupungissa on aktiivista SPR:n toimintaa, jonka vapaaehtoiset antavat matalan kynnyksen apua. Henkilön ollessa Työpaja Kisällin toiminnoissa, oma työvalmentaja tai yksilövalmentaja antaa tarvittaessa henkilökohtaista tukea ja opastusta. Tarvittaessa tulkki hankitaan paikalle, jos sen tarve on välttämätön. Tulkkauspalveluja on hankittu Monetra Oy:lta. Ilman huoltajaa alaikäisinä tulleet nuoret saavat ohjausta ja neuvontaa pääosin Varhan sosiaaliohjaajilta tai Varhan ostamalta palveluntuottajalta Ehjä Ry:ltä. Näiden ja muiden tahojen kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä kotoutumisen edistämiseksi.

4.2. Sivistys- ja varhaiskasvatuspalvelut

4.2.1 Varhaiskasvatus

Kun lapsi tulee varhaiskasvatuspalvelujen piiriin, lapselle laaditaan henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma (VASU), jossa huomioidaan lapsen yksilölliset tarpeet.

Varhaiskasvatussuunnitelmassa sovitaan perheen kanssa suomen kielen opetuksesta yksilö- tai pienryhmäopetuksena, oman äidinkielen vahvistamisesta, omaan kulttuuriin ja uskontoon liittyvistä asioista sekä suomalaisten tapojen ja kulttuurin käytänteistä. Tulkkipalveluita käytetään tarvittaessa. Kulttuuriin ja uskontoon liittyvät ruokarajoitteet otetaan huomioon ja niitä noudatetaan. Vanhempia rohkaistaan tutustumaan lapsen päivään olemalla aluksi läsnä hoitopaikassa ja osallistumaan muiden vanhempien tapaan juhliin, vanhempainiltoihin sekä toiminnansuunnitteluun.

Liedon kunnan vuokra-asunnot keskittyvät kunnan keskustaajaman, joten suurin osa maahanmuuttajalapsista on varhaiskasvatuksessa keskustan alueen päiväkodeissa. Peruslinjauksena on kuitenkin se, että lapsi on varhaiskasvatuksessa oman asuinalueensa varhaiskasvatuspaikassa.

Varhaiskasvatuksen tueksi | Opetushallitus (oph.fi)

4.2.2. Esiopetus

Maahanmuuttajakoululaisten esiopetus on keskittynyt joko keskustan esiopetusyksikköihin tai hajautettuna lähiesiopetusyksikköön oppilasmääräin mukaan.

Suomi toisena kielenä -suunnitelma (S2-suunnitelma) varhaiskasvatuksessa:

Lapselle laaditaan suunnitelma kielen ja kulttuuri-identiteetin tukemiseen osana lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa. Monikielisten lasten suomen kielen vahvistamisen tuki suunnitellaan Liedon S2-suunnitelman mukaan ja suunnitelma kirjataan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Kielitaidon ja kielitietoisuuden ympäristön arvioinnissa voidaan käyttää apuna Kielipeda-työvälinettä. Suunnitelman kirjaa varhaiskasvatuksen opettaja, joka tarvittaessa konsultoi varhaiskasvatuksen erityisopettajaa. Perhepäivähoidossa suunnitelman kirjaa varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Tarvittaessa monikieliselle lapselle voidaan antaa tehostettua suomen kielen opetusta. Avoimet varhaiskasvatuspalvelut tarjoavat eri kieli ja kulttuuriryhmien huoltajille ja lapsille yhdessä mahdollisuuden oppia suomen kieltä, tutustua suomalaiseen kulttuuriin ja saada uusia ystäviä. Varhaiskasvatuksessa eri kieli ja kulttuuriryhmien lapset oppivat suomen kieltä ja ystävystyvät muiden lasten kanssa.

Mitoituksessa olevan varhaiskasvatushenkilöstön lisäksi varhaiskasvatuksessa toimii varhaiskasvatuksen erityisopettajia, ryhmäavustajia, hanketyöntekijöitä sekä konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja varhaiskasvatuksen toimintaterapeutti.

Liedon kunnan varhaiskasvatussuunnitelma: [Varhaiskasvatus Liedossa - Lieto](#)

4.2.3. Perusopetus

Maahanmuuttajataustaisia oppilaita on kunnassa vuosittain n. 30–60. Jokilaakson yhtenäiskoulussa on tammikuussa 2026 maahanmuuttajataustaisia oppilaista 11% eli noin 50 oppilasta. Maahanmuuttaja- ja pakolaisoppilaiden opetukseen (valmistava opetus, oman äidinkielen opetus, S2-opetus, tukioetus jne.) liittyvät järjestelyt hoidetaan pääsääntöisesti Jokilaakson yhtenäiskoulussa (valmistavaa opetusta on myös Taatilan yhtenäiskoulussa). Maahanmuuttajien opetusta varten on palkattu opettajia sekä koulunkäyntiavustaja.

Jokilaakson koulussa vakinainen virka valmistavan opetuksen opettaja, joka toimii tarvittaessa myös suomi toisena kielenä eli S2-opettajana. Yksi koulunkäynninavustaja osaa kurdia, persiaa ja farsia ja hän auttaa myös koulun ja kodin yhteistyössä. Hän toimii ensisijaisesti Jokilaakson koulussa ja tarvittaessa Taatilan koulussa sekä esiopetuksessa.

Kotoutumiseen liittyvä oman uskonnon opetus (pääasiassa islam) hoidetaan myös Jokilaakson koulussa. Islamin opetusta tarjotaan nyt myös Taatilan yhtenäiskoulussa ja Ilmaristen koulussa. Jokilaakson koulussa islamin opetuksesta vastaa kelpoinen erityisluokanopettaja. Taatilassa ja Ilmarisissa on omat islamin opettaja.

Monialaisena työryhmänä toimii Liedon kaupungin laaja ja monialainen oppilashuoltoryhmä.

Taatilan yhtenäiskoulussa toimii lukuvuonna 2025–2026 yksi valmistavan opetuksen ryhmä vuosiluokilla 7–9. Ryhmässä on yhteensä yksitoista oppilasta: kahdeksan Liedosta, kaksi Kaarinasta, yksi Paimiosta ja yksi Piikkiöstä. Oppilaiden ikäjakauma on 13–18 vuotta. Oppilailla on oikeus valmistavaan opetukseen yhden vuoden ajan. Taatilan yhtenäiskoulussa suomea toisena kielenä opiskelee 21 oppilasta. Jokilaakson yhtenäiskoulussa valmistavassa opetuksessa on tammikuussa 2026 kaksi oppilasta.

Valmistavan opetuksen laajuus vastaa yhden lukuvuoden oppimäärää. Opetusta annetaan 6–10-vuotiaille 900 tuntia ja tätä vanhemmille oppilaille vähintään 1000 tuntia. Oppilas voi siirtyä esi- tai perusopetukseen jo ennen valmistavan opetuksen tuntimäärien täyttymistä, mikäli hänellä arvioidaan olevan siihen riittävät valmiudet.

Valmistavan opetuksen päättyessä oppilaalle annetaan osallistumistodistus, jossa kuvataan opetuksen laajuus ja sisältö sekä oppilaanedistyminen. Valmistavan opetuksen oppilasta ei arvioida numeerisesti, vaan arviointi on sanallista ja oppilaan itsearviointiin edellytyksiä kehittävää. On tärkeää, että arviointiin osallistuvat kaikki oppilasta opettavat opettajat.

Valmistavaan opetusryhmään olemme työllistäneet mm. ukrainasta tulleita opettajia / muuta ammattihenkilöstöä.

Katso lisää: [perusopetukseen-valmistava-opetus.pdf](#)

4.2.4. Toisen asteen koulutus

Liedon lukiossa opiskelee n. 220–250 opiskelijaa lukuvuosittain. Tällä hetkellä, lukuvuonna 2024–2025, lukiossa opiskelee noin 10 % muuta kuin suomen kieltä puhuvia. Heistä osa tarvitsee paljon tukea. Lukiomme antaakin hyvin yksilöllistä tukea apua tarvitseville opiskelijoille yhdessä opiskelijahuollon kanssa. Teemme yhteistyötä myös Turun kaupungin ja Turun seudun etärenkaan kanssa, jolloin opetustarjontaa on mahdollista laajentaa esimerkiksi katsomusaineiden ja suomi toisena kielenä opintojen osalta. Tämä hyödyttää erityisesti muuta kuin suomea kieltä puhuvia, mutta luonnollisesti myös kaikkia opiskelijoitamme. Lukiossa on kansainvälinen linja, jossa on yhdistetty opiskelijoita eri vuosiluokilta. Lukiossa toteutetaan lukuvuosittain useita Erasmus -hankkeita. Euroopan unionin Erasmus+ -ohjelma tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuksia kansainvälistymiseen ja opiskeluun ulkomailla. Lisäksi ohjelma tarjoaa oppilaitoksille ja organisaatioille mahdollisuuden tehdä yhteistyötä kansainvälisten kumppaniensa kanssa.

[Liedon lukio - Lieto](#)

Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymän ammatillinen yksikkö Novida sijaitsee Liedossa lukion läheisyydessä. Novidassa on myös tutkintoon valmentavaa koulutusta (Tuva) tarjolla.

TUVA:ssa voi:

- selvittää, mitä eri vaihtoehtoja ja mahdollisuuksia on kouluttautua perusopetuksen jälkeen.
- kartoittaa eri ammatteja ja tutustua ammatilliseen opetukseen.
- suorittaa osia ammatillisesta koulutuksesta ja/tai lukiosta.
- korottaa perusopetuksen arvosanoja.
- mennä tutustumaan työelämään ja eri ammatteihin.
- vahvistaa suomen kielen taitoasi ja/tai opiskeluvalmiuksia.

Tuvassa saa yksilöllistä ohjausta ja tukea opintoihin ja tulevaisuuden suunnitelmiin sekä arjen hallintaan. Jokaiselle opiskelijalle tehdään henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma HOKS.

Tuva-koulutus kestää korkeintaan 38 viikkoa (maksimissaan yksi vuosi), ja koulutuksen suorittamisen jälkeen opiskelija voi hakeutua opiskelemaan toiselle asteelle ammatilliseen koulutukseen tai lukioon. Halutessasi voit toki siirtyä jo aiemminkin opiskelemaan toisen asteen koulutukseen, jos olet saavuttanut tarvittavat valmiudet TUVA-opinnoissasi, ja tiedät, mitä haluat opiskella. TUVA-koulutuksessa saat samat opintososiaaliset edut kuin tutkinto-opiskelijanakin. Koulutuksen käytyäsi saat lisäpisteitä yhteishakuun kahden vuoden ajan.

Peruskouluissa on käytettävissä opettajien lisäksi oppilashuoltohenkilöstöä, erityisopettajia, koulunkäynninohjaajia, kouluvalmentajia, koulunuorisotyöntekijä ja erilaisia hanketyöntekijöitä. Novidan yksikössä ja lukiossa on vastaavia tukipalveluja erityistä tukea ja ohjausta tarvitseville.

[Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus \(TUVA\) | Novida](#)

4.3. Kulttuuri-, liikunta-, nuorisotyö- ja vapaa-aikapalvelut

Kulttuuri-, liikunta-, nuorisotyöllä on merkittävä rooli kotoutumisessa. Nämä tahot voivat edistää maahanmuuttajien osallistumista ja vuorovaikutusta kantaväestön kanssa. Palvelut on suunnattu kaikille kaupunkilaisille ja palveluista tiedottaminen maahanmuuttajille on ratkaisevassa roolissa. Palveluista tiedottaminen koulun ja eri hallintokuntien kanssa on tärkeää.

4.3.1. Kulttuuripalvelut

Ilmaista harrastustoimintaa osassa Liedon alakouluja heti koulupäivän päätyttyä.

Kulttuuripalvelut tarjoavat mm. elokuvaesityksiä, nukketeatteriesityksiä ja lasten kulttuuritapahtumia kaikille lapsille joko edullisesti tai ilmaiseksi.

4.3.2. Liikuntapalvelut

Ilmainen harrastustoiminta Liedon kaikilla kouluilla heti koulupäivän päätyttyä. Yksilöllistä liikuntaneuvontaa saatavilla ala- ja yläkouluilla move-hankkeen liikunnanohjaajalta.

Liikuntapalveluista mm. Moto-kerho, Peuhut, Lieto-tanssit ja seniorien kuntosalivuorot ovat hyviä esimerkkejä matalan kynnyksen tarjonnasta.

Liikuntapalveluista ohjataan kaupunkilaisia eri yhdistysten, järjestöjen, urheiluseurojen, seurakunnan ja Lieto-opiston palveluihin.

Urheiluseuroista mm. Liedon Pallo järjestää maahanmuuttajille jalkapallon harrastustoimintaa sekä soveltavaa jalkapalloa. Lisäksi liikuntapalvelut ovat järjestäneet esimerkiksi maahanmuuttajille suunnattuja uintiretkiä Turkuun syksyllä 2025.

4.3.3. Nuorisopalvelut

Liedon kaupungin nuorisotoimintaan on lapsilla ja nuorilla vapaa pääsy. Nuorille tarkoitettua nuorisotalotoimintaa tarjotaan Ilmarisissa, Tarvasjoella ja Liedon keskustassa.

Retket, leirit ja koulujen loma-ajan toiminta on kaikille avointa ja edullista. Lisäksi toiminnassa pystytään huomioimaan myös lapset ja nuoret, jotka eivät käytä suomea äidinkielenään.

Kouluilla on mahdollista saada apua ja tukea koulunuorisotyöntekijältä

[Nuorten palvelut - Lieto](#)

[Liikunta - Lieto](#)

[Kulttuuri - Lieto](#)

4.3.4. Kirjastopalvelut

Liedon kirjasto tilaa tarpeen ja saatavuuden mukaan erikielisiä tilapäiskokoelmia maahanmuuttajien käyttöön. Lisäksi kirjastosta on saatavilla suomen kielen oppikirjoja. Maahanmuuttajaryhmille annetaan opastusta kirjastonkäyttöön tarvittaessa. Myös Liedon koulukirjastoissa pyritään ottamaan huomioon maahanmuuttajien tarpeet. Verkkokirjastopalveluja ja maahanmuuttajille suunnattuja esitteitä suunnitellaan Vaski-kirjastojen yhteistyönä. Monikielisen kirjaston esitteitä on saatavana lukuisilla kielillä. E-aineistoissa on saatavilla kirjoja, äänikirjoja sekä sähköisiä lehtiä useilla kielillä. Tarjolla on myös verkkokielikursseja.

[Kirjasto - Lieto](#)

4.3.5. Lieto-opiston palvelut

Lieto-opisto järjestää suomen kielen opetusta maahanmuuttajille tarpeen ja kysynnän mukaan. Koulutukseen voi osallistua myös esim. lukion vaihto-opiskelija tai au-pair. Maahanmuuttajat ovat tervetulleita kaikille Lieto-opiston kursseille kielitaidon riittäessä.

Liedosta ohjataan opiskelijoita myös lähellä sijaitsevaan Linnasmäen opistoon. Linnasmäen opistoon ohjataan opiskelijoita kotoutumiskoulutukseen, aikuisten perusopetukseen, tutkintokoulutuksen valmentavaan koulutukseen sekä eri maahanmuuttajakoulutuksiin. Opisto on monikulttuurinen ja monimuotoinen oppimisympäristö, joka kokoaa vuosittain yli 800 eri ikäistä ja eri koulutustaustaista opiskelijaa yli 50 eri maasta.

[Liedon kansalaisopisto on Lieto-opisto - Lieto](#)

[Linnasmäen opisto - Kestävää ja vastuullista tulevaisuutta](#)

4.4. Sosiaali- ja terveystyöpalvelut

Varsinais-Suomen hyvinvointialueella (Varha) tarjotaan sosiaali- ja terveystyöpalveluja maahanmuuttajille pääsääntöisesti kuten muillekin kuntalaisille, kuitenkin yksilölliset kielelliset ja kulttuuriset tarpeet huomioiden. Pääsäännöstä eriytettyä yksikkönä toimii Maahanmuuttajapalvelut, jonka asiakaskohderyhmänä ovat pakolaistaustaiset maahanmuuttajat maassa oleskelun alkuvaiheessa. Yksikkö toimii keskitettynä yksikkönä ja vastaa ko. asiakaskohderyhmän palveluista koko Varsinais- Suomen alueella.

4.5. Asuminen ja tekniset palvelut

Asukkaat kunnan vuokra-asuntoihin valitsee Liedon Asunnot Oy:n hallitus. Alaikäisenä Suomeen saapuneiden pakolaisten asumista tuetaan Ehjä ry:n ohjaajien voimin.

Asuntojen puute ja erityisesti isompien asuntojen puute on vaikeuttanut maahanmuuttajien asunnon saantia. Perheille soveltuvien asuntojen vapautumista saatetaan usein joutua odottamaan pitkään. Tämä saattaa hidastaa pakolaisten vastaanottoa.

4.6. Kolmannen sektorin palvelut

4.6.1. Seurakunta

Liedon seurakunta tarjoaa yhteisön, jossa eri kulttuuritaustoista tulevat voivat löytää osallistumisen ja yhdessä tekemisen mahdollisuuden. Uskonto ja siihen liittyvät kulttuuriset tavat ovat merkittävä osa maahanmuuttajan identiteettiä, ja kirkossa on laajaa uskonnollista osaamista ja ymmärrystä. Liedon seurakunnan diakoniatyö tarjoaa kriisiapua, taloudellista ja aineellista apua sekä henkistä tukea tasapuolisesti kaikille lietolaisille, myös maahanmuuttajille.

Seurakunnalla on kaikille myös vapaaehtoistyömahdollisuuksia, sekä tilanteen salliessa he voivat tarjota esimerkiksi työkokeilupajia.

Yhteystiedot:

Taru Sahla

puh. 044–7443218

taru.sahla@evl.fi

Vastaava diakoniatyöntekijä

Liedon seurakunta

4.6.2. Suomen Punainen Risti (SPR)

SPR Liedon osaston vapaaehtoiset tekevät hyvin konkreettista auttamista Liedon alueella.

He koordinoivat tarvittaessa tavaroiden keräystä kiintiöpakolaisille ja avustavat asuntojen sisustamisessa. Tätä toimintaa tehdään yhdessä kaupungin maahanmuuttokoordinaattorin kanssa ja hänen ohjeidensa mukaisesti.

Liedon SPR :n vapaaehtoiset opettavat suomen kieltä pari kertaa viikossa maahanmuuttajille, kunnes he pääsevät kouluun. He pyrkivät myös järjestämään tilaisuuksia, joissa kieltä jonkin verran osaavat voivat keskustella kantaväestön kanssa. Yhteistyökumppaneina ovat olleet seurakunta ja kirjasto.

SPR:n vapaaehtoiset toimivat tukihenkilöinä pakolaisille arjen asioissa. He ohjaavat harrastotoimintaan ja tukevat siihen osallistumista. He myös tutustuttavat pakolaisia Lietoon ja lähiympäristöön. Lisäksi he esimerkiksi ohjaavat tapahtumiin ja tiedottavat niistä Liedon alueella. Resurssien puitteissa he myös auttavat jo aiemmin maahan tulleita pakolaisia.

Liedon SPR:n paikallisosasto tekee yhteistyötä SPR:n V-S piiritoimiston ja Turun vastaanottokeskuksen kanssa.

Yhteystiedot: osastosprlieto@gmail.com

4.7. Muut palvelut

Varsinais-Suomessa ja etenkin Turussa eri järjestöillä on monipuolista kotoutumista edistävää toimintaa. Maahanmuuttajayhdistyksiä ja monikulttuurisia yhdistyksiä on kymmeniä, esimerkiksi

DaisyLadies Ry [DaisyLadies ry](#)

Yhdessä yhdistys ry <https://yhdesa.fi/>

Mannerheimin lasten-suojeluliitto (MLL) toimii erityisesti lapsiperheiden ja äitien kotoutumisen tukena.

Varsinais-Suomessa on kotoutumisen peruspalveluiden ja kotoutumiskoulutusten lisäksi käynnissä useita eri organisaatioiden hallinnoimia hankkeita maahanmuuttaneiden kotoutumisen ja työllistymisen edistämiseksi. Turun kaupungin Monitorissa on tarjolla omakielistä asiakasohjausta. International House Turku tarjoaa ohjausta Turun kaupungin palveluihin liittyen mutta sieltä saa tarvittaessa tukea myös Kela-asiointiin.

[Kotoutumispalvelut | Turku.fi](#)

- [Koulutusta ja toimintaa maahanmuuttajanaishille | Turku.fi](#)
- [Yhteisöllisen kotoutumisen startti \(YKS-hanke\) | Turku.fi](#)
- [Verkostolla töihin | Turku.fi](#)